

Datum: 19. 5. 2025

Rezultati poslovanja gospodarskih družb, zadrug in samostojnih podjetnikov posameznikov v Posavju v letu 2024

Konec leta 2024 je bilo v Poslovni register Slovenije (PRS) vpisanih 7.085 poslovnih subjektov s sedežem v šestih občinah posavske regije, kar predstavlja 1,9 % več kot ob koncu leta 2023. Na ravni celotne Slovenije je bilo v PRS vpisanih 245.819 poslovnih subjektov, kar je prav tako 1,9 % več kot leto prej. Posavski poslovni subjekti tako predstavljajo 2,9 % vseh poslovnih subjektov v Sloveniji. V letu 2024 je bilo v Posavju ustanovljenih 70 novih družb, kar je 8 manj kot v letu 2023. S poslovanjem je prenehalo 77 družb, kar pomeni 3 več kot v prejšnjem letu. Registriranih je bilo tudi 592 novih podjetnikov, kar je 56 več kot v letu 2023. Hkrati je 480 podjetnikov zaključilo s poslovanjem, kar je 109 več kot leto poprej.

V letu 2024 se je število začetih insolventnih postopkov ponovno povečalo. Skupno je bilo začetih:

- 31 stečajnih postopkov, kar je 5 več kot v letu 2023,
- 6 postopkov prisilne likvidacije, kar je 5 več kot leto prej,
- število prostovoljnih likvidacijskih postopkov pa se je v primerjavi z letom 2023 zmanjšalo za 2.

Največ začetih stečajnih postopkov in postopkov prisilne likvidacije je bilo v gradbeni dejavnosti, kjer je bilo v letu 2024 začetih:

- 6 stečajnih postopkov in
- 2 postopka prisilne likvidacije.

Leto	Stečaji	Prisilne likvidacije	Redna likvidacija	Skupaj
2020	47	0	0	47
2021	28	1	5	34
2022	32	1	2	35
2023	26	1	3	30
2024	31	6	1	38

Gospodarsko moč in vpliv poslovanja na gospodarstvo Posavske regije gre med poslovnimi subjekti v letu 2024 pripisati predvsem družbam, ki so:

- ustvarile 94 % vseh prihodkov in odhodkov ter 92 % neto dodane vrednosti,
- zaposlovale 87 % vseh zaposlenih v regiji,
- ustvarile 93 % čistega dobička,
- in hkrati dosegle kar 86 % čiste izgube regije.

Družbe so poslovno leto 2024 zaključile z neto čistim dobičkom, vendar so v primerjavi s predhodnim letom poslabšale rezultate poslovanja. Na drugi strani so bili podjetniki uspešnejši, saj so v primerjavi z letom 2023 rezultate poslovanja izboljšali.

Postavke poslovnega izida (zneski v tisoč EUR)	Gospodarske družbe		Samostojni podjetniki		SP v primerjavi z GD, v %
	2024	Indeks 2024/2023*	2024	Indeks 2024/2023*	
Število subjektov	1.614	-	1.954	-	121,1
Število zaposlenih (na podlagi delovnih ur)	14.040	102	1.893	102	13,5
Prihodki	4.952.938	83	291.916	109	5,9
Prihodki na tujem trgu	2.506.246	83	27.290	101	1,1
Odhodki	4.617.872	82	271.999	110	5,9
Neto dodana vrednost	1.066.206	101	86.702	110	8,1
Neto dodana vrednost na zaposlenega, v EUR **	75.942	99	22.540	108	29,7
Neto čisti dobiček oz. neto podjetnikov dohodek**	267.167	90	19.917	107	7,5
Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev, v %	64,3	102	59,3	99	-

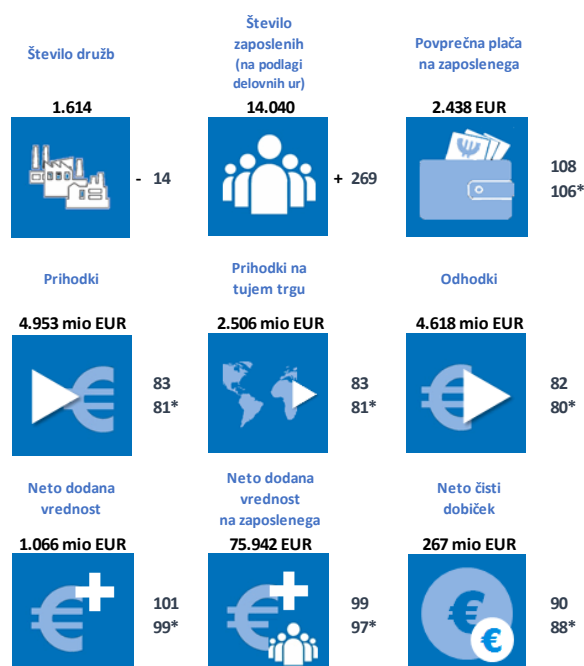
* Podatki za leto 2023 so iz letnih poročil, predloženih za leto 2024.

** Za samostojne podjetnike je podatek izračunan na nosilca dejavnosti (samostojnega podjetnika) in njegove zaposlene.

Podjetniki so lani ustvarili 6 % prihodkov in odhodkov in 7 % neto dodane vrednosti regije ter zaposlovali 12 % vseh zaposlenih. V povprečju so zaposleni pri podjetnikih prejeli 834 evrov nižjo plačo od zaposlenih pri družbah. Delež zadruge je zanemarljiv.

GOSPODARSKE DRUŽBE

Podatke iz letnih poročil za leto 2024 je predložilo 1.614 družb (95 % vseh), 14 manj kot za leto 2023.



Opomba: * realna rast glede na indeks cen življenjskih potrebščin v obdobju januar - december 2024 v primerjavi z obdobjem januar - december 2023, ki je znašal 102,0 (vir: Statistični urad RS).

Družbe iz posavske regije so v letu 2024 ustvarile skoraj 5 milijard evrov prihodkov, kar predstavlja 17 % zmanjšanje v primerjavi z letom 2023. Obseg čistih prihodkov od prodaje na domačem trgu se je zmanjšal za 18 %, medtem ko so se prihodki na tujih trgih, ki predstavljajo dobro polovico vseh čistih prihodkov od prodaje, zmanjšali za 17 %. Približno tretjino izvoznih prihodkov so podjetja ustvarila s prodajo na trge zunaj Evropske unije.

Skupni obračunani odhodki podjetij v posavski regiji so se v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 zmanjšali za 18 %. Največji delež med poslovnimi odhodki so tudi tokrat predstavljali stroški blaga, materiala in storitev,

ki so upadli za 21 %. Znotraj te skupine so se stroški materiala znižali za 4 %, stroški energije pa za 7 %. Stroški dela, vključno s stroški plač, so se povečali za 10 %, realno za 8 %, pri čemer je rast plač znova presegla rast produktivnosti. Neto celotni dobiček (EBT), torej razlika med celotnimi prihodki in celotnimi odhodki, je znašal 335.066 tisoč evrov.

Čisti dobiček družb v regiji je v letu 2024 znašal 284 milijonov evrov, kar je za 22,7 milijonov evrov manj kot leto prej (- 7 %, realno - 9 %). Leto 2024 je pozitivno zaključilo 70 % družb. Med njimi je bilo 46 družb oziroma 4 % takih, ki so ustvarile vsaka po več kot pol milijona evrov čistega dobička. Te družbe so ustvarile 86 % čistega dobička regije.

Dobra četrtina družb v posavski regiji je poslovno leto 2024 zaključila s čisto izgubo. Te družbe so skupaj zaposlovale 1.218 oseb, kar predstavlja približno 9 % vseh zaposlenih v regijskih družbah. Skupni obseg čiste izgube je znašal 17 milijonov evrov, kar je skoraj dvakrat več kot v letu 2023. K povečanju čiste izgube so prispevale družbe vseh velikostnih razredov, pri čemer so jo velike družbe povečale skoraj za štirikrat, srednje družbe pa za 64 %.

Kljub občutnemu porastu čiste izgube so družbe v posavski regiji tudi v letu 2024 poslovno leto sklenile s pozitivnim izidom. Skupni neto čisti dobiček je znašal 267 milijonov evrov, kar je sicer 10 % manj kot leto prej, a še vedno presega obseg čiste izgube. Neto čisti dobiček na zaposlenega je znašal 19.029 evrov, kar pomeni 12 % padec v primerjavi z letom 2023, a ostaja občutno nad slovenskim povprečjem, ki je znašalo 12.005 evrov.

Slabši poslovni rezultati v posavski regiji v letu 2024 so predvsem posledica težav v dejavnostih prometa in skladiščenja ter predelovalne industrije. Družbe s področja prometa in skladiščenja so svoj neto čisti dobiček zmanjšale za polovico, medtem ko so podjetja v predelovalni dejavnosti zabeležila 34-odstotni upad neto čistega dobička.

V posavskih družbah je bilo v letu 2024 v povprečju zaposlenih 14.040 delavcev, 269 več kot v letu 2023. Število zaposlenih so v primerjavi z letom 2023 povečale družbe v dejavnosti trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil (+ 81) in predelovalni dejavnosti (+ 143), zmanjšale pa družbe v gradbeništvu (- 66), in gostinstvu (- 12). Povprečna mesečna obračunana bruto plača zaposlenih v posavskih družbah je v letu 2024 znašala 2.438 evrov, kar je 181 evrov več kot leto prej. Ta znesek je bil tudi 72 evrov višji od povprečne bruto plače v slovenskih gospodarskih družbah. Najvišje povprečne plače so prejeli zaposleni v družbah s sedežem v občini Krško (2.859 evrov), medtem ko so najnižje plače imeli zaposleni v občini Bistrica ob Sotli (1.483 evrov).

Po dejavnostih so bile najvišje plače izplačane zaposlenim v družbah, katerih glavna dejavnost je bila oskrba z električno energijo, plinom in paro (5.126 eura), finančne in zavarovalniške dejavnosti (4.701 eura). Najnižje plače pa so prejeli zaposleni v dejavnosti prometa in skladiščenja (1.573 eura) in dejavnosti kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo (1.700 eura).

Na ravni celotne države so najvišje plače prejeli zaposleni v družbah s sedežem v Jugovzhodni Sloveniji in Osrednjeslovenski regiji, najnižje pa v Primorsko-notranjski in Pomurski regiji.

Družbe posavske regije so lani ustvarile 1.066 milijonov evrov neto dodane vrednosti, kar je 1 % več kot leto prej, realno pa se je njen obseg zmanjšal za 1 %. Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 75.942 evrov, realno 3 % manj kot leta 2023. Neto dodana vrednost na zaposlenega v regiji je bila 19 % višja od republiškega povprečja.

Podatki o neto dodani vrednosti na zaposlenega v posavski regiji razkrivajo pomembne gospodarske razlike med občinami in dejavnostmi. Občina Krško izstopa z izjemno visoko neto dodano vrednostjo na zaposlenega, ki znaša 100.930 evrov, kar je drugi najvišji rezultat v državi, takoj za gorenjsko občino Žirovnica (116.214 evrov), sledijo družbe občine Brežice (59.502 evrov) in občine Sevnica (51.799 evrov). Med dejavnostmi izstopajo finančna in zavarovalniška dejavnost z izjemno visokimi 1.614.608 evri neto dodane vrednosti na zaposlenega. To je rezultat nizkega števila zaposlenih, vendar visoke dodane vrednosti, kar je značilno za

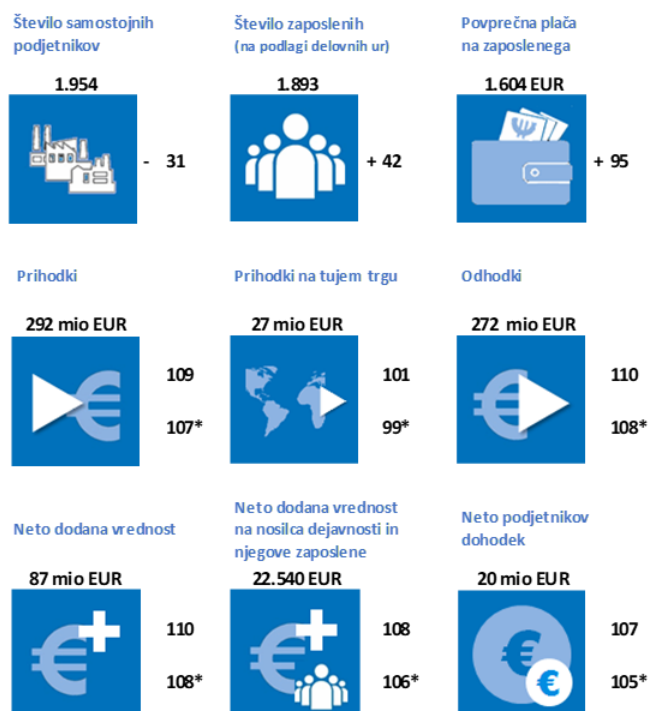
finančne institucije in podjetja v zavarovalništvu. Visoko dodano vrednost na zaposlenega so prav tako ustvarili sektorji oskrbe z električno energijo, plinom in paro (162.817 evrov) ter rudarstvo (186.800 evrov).

Posavske družbe so konec leta 2024 izkazale 4.538 milijonov evrov sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev, kar je 1 % več kot v letu 2023, realno pa 1 % manj. Obseg kapitala se je v letu 2024 povečal za 4 %, delež kapitala v obveznostih do virov sredstev pa se je v primerjavi z letom 2023 iz 62,9 % povečal na 64,3 %. Višji delež kapitala pomeni večjo finančno stabilnost in manjšo odvisnost od dolgov.

PODJETNIKI

Za leto 2024 je letno poročilo predložilo 1.954 podjetnikov, 1.903 mikro in 51 majhnih. Srednjih in velikih podjetnikov v regiji ni. Podjetniki so za razliko od družb izboljšali rezultate poslovanja saj so v letu 2024 realizirali za 9 % več prihodkov (realno za 7 %), kot v letu 2023. Prihodki podjetnikov predstavljajo 5,9 % prihodkov družb, 88 % prihodkov je bilo ustvarjenih s prodajo na domačem trgu, kar nakazuje, da je domači trg ključni vir prihodkov za podjetnike v regiji. Izkazan neto podjetnikov dohodek, ki vključuje tudi plačilo za delo podjetnika samega, se je povečal za 7 % in je znašal 20 milijonov evrov.

Posavski podjetniki so v letu 2024 zaposlovali 1.893 delavcev, 42 več kot v letu 2023. V podatek o številu zaposlenih nosilci dejavnosti oziroma lastniki niso zajeti. 65 % podjetnikov nima zaposlenih, 36 podjetnikov nudi delo več kot 10 zaposlenim. Povprečna mesečna plača na zaposlenega pri podjetnikih je bila 1.604 evrov, kar je 6 % več kot v letu 2023, a bistveno manj od povprečja pri družbah, saj so zaposleni v družbah v letu 2024 povprečno mesečno prejeli 2.438 evrov.



Opomba: * realna rast glede na indeks cen življenjskih potrebščin v obdobju januar - december 2024 v primerjavi z obdobjem januar - december 2023, ki je znašal 102,0 (vir: Statistični urad RS).

Podjetniki so ustvarili 87 milijonov evrov neto dodane vrednosti, 10 % več kot v letu 2023. Neto dodana vrednost podjetnikov je pomenila 8,1 % neto dodane vrednosti družb. Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 45.812 evrov, 7 % več kot v letu 2023, neto dodana vrednost na nosilca dejavnosti skupaj z njegovimi zaposlenimi, ki so prav tako ustvarjalci dejavnosti pa je znašala 22.540 evrov, 8 % več kot leto poprej. Neto dodana vrednost so ugotovili podjetniki v vseh dejavnostih in vseh občinah regije, dobre tri četrtine celotne neto dodane vrednosti so ustvarile najmočnejše gospodarske panoge v regiji: gradbeništvo

30 %, predelovalne dejavnosti 19 %, trgovina, vzdrževanje in popravilo motornih vozil 16 % , promet in skladiščenje ter gostinstvo 11 %.

Po obsegu ekonomskih postavk je v preteklem letu izstopalo 430 podjetnikov – gradbenikov in 332 podjetnikov iz dejavnosti trgovina, vzdrževanje in popravilo motornih vozil. Ti podjetniki so skupaj zagotavljali več kot polovico vseh zaposlitev med podjetniki ter ustvarili polovico vseh podjetniških prihodkov v regiji. To pomeni, da imata gradbeništvo in trgovina izjemno težo v podjetniški strukturi Posavja in da spremembe v teh sektorjih močno vplivajo na celotno podjetniško sliko regije. Podjetniki iz gradbene dejavnosti so beležili 10-odstotno rast prihodkov in neto podjetnikovega dohodka. Podjetniki iz dejavnosti trgovina, vzdrževanje in popravilo motornih vozil so v primerjavi z letom prej obseg prihodkov povečali za 7 %, pri čemer se je neto podjetnikov dohodek zmanjšal za 3 %.

Posavski podjetniki so konec leta 2024 razpolagali s 187 milijoni evri sredstev oz. obveznostmi do virov sredstev, kar je 9 % več kot leto prej. Kljub rasti obsega sredstev se je delež podjetnikovega kapitala – najkvalitetnejšega in najstabilnejšega vira financiranja – nekoliko znižal, in sicer s 60,1 % v letu 2023 na 59,3 % v letu 2024. To pomeni, da se je razmerje med lastnimi in zunanjimi viri financiranja nekoliko premaknilo v korist slednjih, kar lahko kaže na povečano zadolževanje ali uporabo drugih oblik financiranja za podporo rasti poslovanja.

Za leto 2024 je letno poročilo predložilo tudi 20 zadrug, med njimi 16 mikro, 3 majhne in 1 srednje velika. Skupaj so ustvarile 36 milijonov evrov prihodkov in nekaj več kot 36 milijonov evrov odhodkov. Prihodki zadrug predstavljajo le 0,7 % vseh prihodkov regijskih družb. V zadrugah je bilo zaposlenih 167 oseb, en zaposleni manj kot v letu 2023.

Pozitivno je poslovalo 11 zadrug, ki so skupaj ustvarile 78 tisoč evrov čistega dobička, kar je skoraj štiri krat več kot v preteklem letu. Šest zadrug je poslovno leto zaključilo z izgubo, ki je skupaj znašala 514 tisoč evrov, kar pomeni 12-odstotno povečanje glede na leto 2023. Čeprav so uspešne zadruge znatno povečale dobiček, izgube pri neuspešnih zadrugah presegajo dobiček za skoraj sedemkrat. Posledično so zadruge skupno leto zaključile z neto čisto izgubo v višini 436 tisoč evrov.